

Πρωτόκολλο Νοσηλευτικής Φροντίδας Αρτηριακής Γραμμής

2^Η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΧΙΟΥ «ΣΚΥΛΙΤΣΕΙΟ»
ΜΟΝΑΔΑ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ 2ης Υ.ΠΕ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΧΙΟΥ

«ΣΚΥΛΙΤΣΕΙΟ»

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
ΑΡΤΗΡΙΑΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

- Δρίζου Μαρκέλλα Αν
Προϊσταμένη ΜΕΘ, ΤΕ MSc
νοσηλεύτρια
- Γεωργούλη Ντόμινα ΤΕ
Νοσηλεύτρια MSc ΜΕΘ
- Αργυρούδη Λαμπρινή ΤΕ
Νοσηλεύτρια ΜΕΘ
- Ποδιά Μαρία ΤΕ Νοσηλεύτρια
ΜΕΘ
- Σωτηράκη Κυριακή ΤΕ
Νοσηλεύτρια ΜΕΘ
- Γεωργιάδου Μαρία ΤΕ
Νοσηλεύτρια MSc ΜΕΘ
- Παπαμονιώδη Γεωργία ΤΕ
Νοσηλεύτρια MSc ΜΕΘ
- Χάρμπα Ιωάννα ΠΕ
Νοσηλεύτρια ΜΕΘ(ειδικότητα
επείγουσα εντατική)
- Καψύλη Υπατία ΠΕ
Νοσηλεύτρια ΜΕΘ(ειδικότητα
επείγουσα εντατική)
- Παπαδημητρίου Κυριακή ΔΕ
βοηθών νοσηλευτών ΜΕΘ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ Ε.Σ : 3626/ 3-3-
2026

ΑΠΟΦΑΣΗ Δ.Σ : 4059/ 10-3-
2026

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ

1

ΟΜΑΔΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ

Πρωτόκολλο της 2ης Υγειονομικής Περιφέρειας Πειραιώς και Αιγαίου

Μάρτιος 2026

© 2026 2η ΥΠΕ.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Απαγορεύεται αναδημοσίευση της έκδοσης σε οποιαδήποτε μορφή, ολόκληρη ή μέρους αυτής, χωρίς την έγγραφη εξουσιοδότηση του εκδότη.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of the Publishers.

1. Τι είναι αρτηριακή γραμμή;

Η αρτηριακή πίεση αποτελεί μια ουσιώδη παράμετρο για όλους τους ασθενείς που νοσηλεύονται σε ένα νοσηλευτικό ίδρυμα. Η μέτρηση της πραγματοποιείται είτε με μη αιματηρή (πιεσόμετρο), είτε με αιματηρή μέθοδο (Αρτηριακή γραμμή).

Η αρτηριακή γραμμή χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση της αιμοδυναμικής κατάστασης του ασθενή. Παρέχει τη δυνατότητα παρακολούθησης της αρτηριακής πίεσης και μεταβολών αυτής κατά τη λήψη αγγειοσυσπαστικών και αγγειοδιασταλτικών φαρμάκων και επιτρέπει τη συχνή λήψη δειγμάτων αίματος. Τοποθετείται σε κερκιδική, βραχιόνια και μηριαία αρτηρία καθώς επίσης και σε μασχαλιαία, ραχιαία του άκρου ποδός και οπίσθια κνημιαία αρτηρία.

Το σύστημα αρτηριακής γραμμής περιλαμβάνει:

- Τον αρτηριακό καθετήρα
- Τον μορφομετατροπέα (transducer)
- Τον ασκό πίεσης (πουαρ)
- Έναν ηπαρινισμένο ασκό N/S 0,9% 1000ml (1IU heparin/ml)
- Ένα σύστημα σύνδεσης του καθετήρα με τον ηπαρινισμένο ασκό.

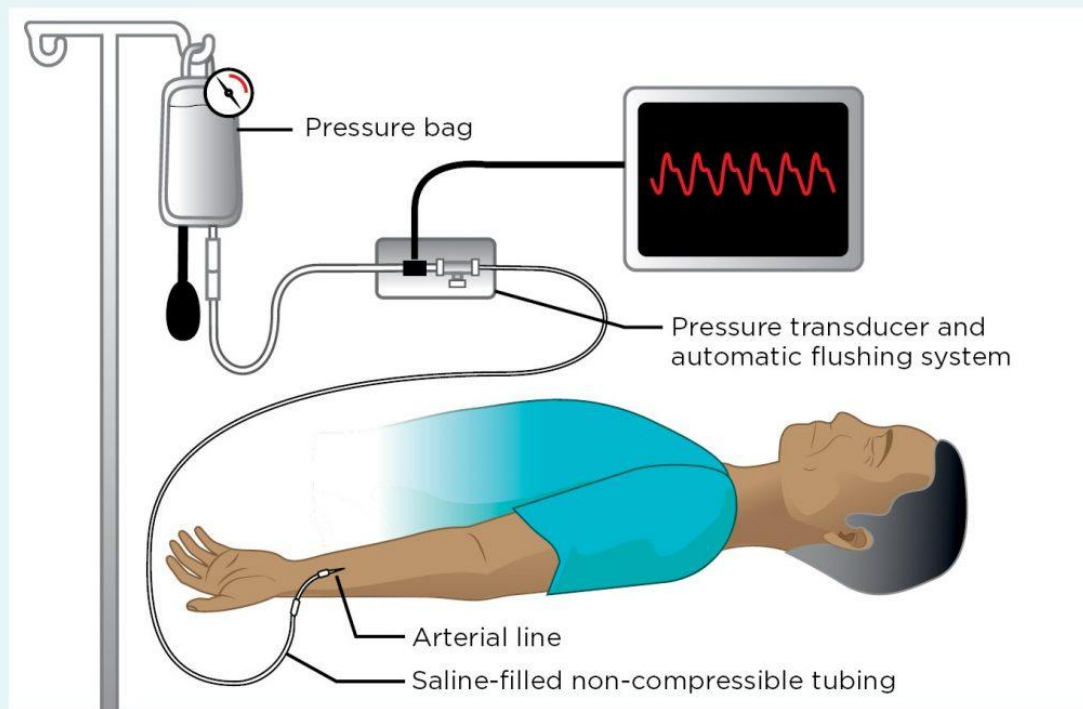
2.1 Ενδείξεις τοποθέτησης αρτηριακή γραμμής

- Συνεχής παρακολούθηση της αρτηριακής πίεσης (αιμοδυναμική αστάθεια, λήψη ινóτροπων φαρμάκων)
- Σε μεγάλες χειρουργικές επεμβάσεις (καρδιάς ,θώρακος)
- Συνεχής λήψη αίματος(αέρια αίματος, εργαστηριακές εξετάσεις)
- Αδυναμία μέτρησης με αναίμακτη μέθοδο(πιεσόμετρο)

2.2 Αντενδείξεις τοποθέτησης αρτηριακής γραμμής

- Λοίμωξη τραύμα ,έγκαυμα στο σημείο εισόδου ή κοντά σε αυτό
- Αιμορραγική διάθεση, χρήση αντιπηκτικών
- Θρομβοαγγειίτιδα
- Απουσία ψηλαφητής αρτηρίας

Fig 2. **Arterial line connection**

3. Ενδείξεις εφαρμογής (περιποίησης)

Η νοσηλευτική φροντίδα της αρτηριακής γραμμής πραγματοποιείται όταν:

- Παρατηρείται ρυπαρότητα του δέρματος στο σημείο εισόδου.
- Το επίθεμα που καλύπτει το σημείο εισόδου αποκολλάται
- Μετακινείται ο αρτηριακός καθετήρας με αποτέλεσμα τη λανθασμένη απεικόνιση της κυματομορφής
- Υπάρχουν φυσαλίδες στο σύστημα έκπλυσης

4. Απαραίτητο υλικό για περιποίηση

- Αποστειρωμένα γάντια
- Αποστειρωμένη ποδιά
- Αποστειρωμένες γάζες
- Χειρουργική μάσκα
- Προστατευτικά γυαλιά
- Αλκοολούχο διάλυμα χλωρεξιδίνης
- Συνδετικό (διακλαδωτής) τριών οδών 3-way stop cock.
- Στείρο μη απορροφήσιμο διάφανο επίθεμα

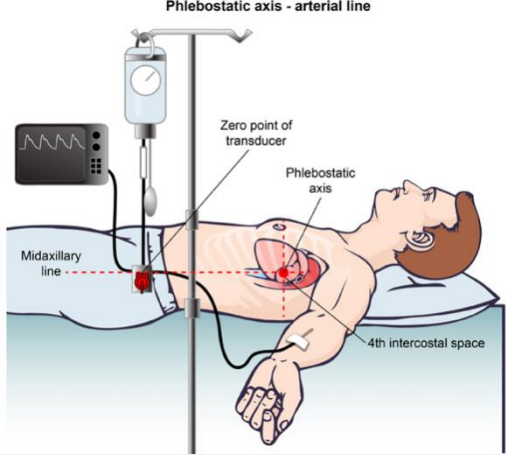
- Κόκκινος ανεξίτηλος μαρκαδόρος
- Νεφροειδές

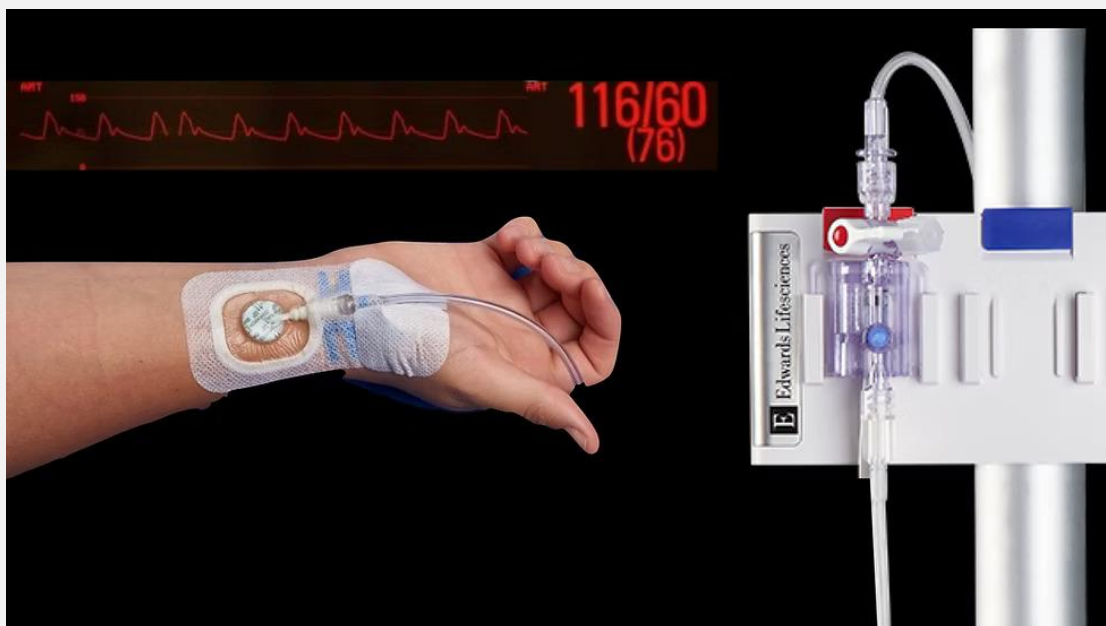

5. Εφαρμογή πρωτοκόλλου περιποίησης αρτηριακού καθετήρα

1) Υγιεινή των χεριών	Πρόληψη λοιμώξεων
2) Συγκέντρωση του απαραίτητου υλικού για την περιποίηση του αρτηριακού καθετήρα(στον ενδεδειγμένο χώρο προετοιμασίας αναλώσιμου υλικού)	Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας
3) Επιβεβαίωση του ονοματεπωνύμου του	Αποφυγή λάθους

ασθενή	
4) Επεξήγηση της διαδικασίας και εξασφάλιση της συναίνεσης του ασθενή	Προαγωγή της συνεργασίας και ελάττωση του άγχους
5)Απομάκρυνση του χρησιμοποιημένου επιθέματος (Εφαρμογή μη αποστειρωμένων γαντιών)	Παρατήρηση της καθετηριασμένης περιοχής για ερυθρότητα και σημεία διαπύησης
6) Εφαρμογή αποστειρωμένων γαντιών	Πρόληψη μόλυνσης και αιματικής επαφής.
7) Περιποίηση περιοχής με χρήση αντισηπτικού διαλύματος με φορά κυκλική από μέσα προς τα έξω	Πρόληψη λοιμώξεων
8) Τοποθέτηση του νέου διάφανου επιθέματος 9) Κλείσιμο της προέκτασης του αρτηριακού καθετήρα (ασφαλιστικό κλιπ), αφαίρεση του 3-way και εφαρμογή νέου. (Αφαίρεση φυσαλίδων και αέρα)	Άμεση ορατότητα του σημείου της παρακέντησης και ασφαλή αφαίρεση του επιθέματος Αποφυγή αιμορραγίας και εμβολής αέρα
10) Καταγραφή της λέξης «αρτηρία» με κόκκινο χρώμα επάνω στο επίθεμα	Αποφυγή χορήγησης φαρμάκων από την αρτηριακή γραμμή
11) Επιβεβαίωση της καλής επαφής των συνδέσεων	Αποφυγή απώλειας αίματος
12) Επιβεβαίωση της σωστής θέσης του μορφομετατροπέα (Ύψος δεξιού κόλπου της καρδιάς,	Αξιοπιστία μετρήσεων

	
13) «Μηδενισμός» του συστήματος τουλάχιστον μία φορά σε κάθε βάρδια	Ακρίβεια μετρήσεων
14) Επιβεβαίωση της πίεσης του ασκού (διάλυμα έκπλυσης) στα 300mmHg. Αλλαγή του διαλύματος έκπλυσης κάθε 96 ώρες.	Αποφυγή επιστροφής αίματος, αναξιοπιστίας των τιμών της αρτηριακής πίεσης
15) Παρατήρηση της κυματομορφής στο monitor	“Φθίνουσα” κυματομορφή προκαλείται όταν το άκρο του καθετήρα έρχεται σε επαφή με το αρτηριακό τοίχωμα, όταν καμφθεί ο καθετήρας ή σχηματισθεί θρόμβος
16) Τοποθέτηση του καθετηριασμένου άκρου σε ορατό σημείο	Πρόληψη αποσύνδεσης
17) Αφαίρεση των γαντιών και απόρριψη τους στον κατάλληλο «σημείο»	Πρόληψη διασποράς μικροβίων
18) Υγιεινή των χεριών	Πρόληψη λοιμώξεων

6)Επιπλοκές κατά την νοσηλευτική φροντίδα της αρτηριακής γραμμής και μετά την τοποθέτηση επιθέματος

1)Μη Διατήρηση βατότητας της αρτηριακής γραμμής

- διατήρηση βατότητας με συνεχή στάγδην έγχυση με το διάλυμα έκπλυσης της αρτηριακής γραμμής

2)Επηρεασμένη κυματομορφή

- Εκτίμηση του αιμοδυναμικού status του ασθενούς και έλεγχος των ζωτικών σημείων
- Αλλαγή επιθέματος και έλεγχος για πιθανό τσάκισμα του καθετήρα
- Έλεγχος αν υπάρχει δυνατότητα για εύκολη αναρρόφηση αίματος από το σημείο πρόσβασης

3)Μη φυσιολογικές μετρήσεις

- Έλεγχος στη ποιότητα κυματομορφής
- Επαναπροσδιορισμός της θέσης του μορφομετατροπέα πιέσεων στο φλεβοστατικό άξονα.

- Διενέργεια βαθμονόμησης -μηδενισμού

4)Αιμορραγία από τη πύλη εισόδου

- Εφαρμογή πίεσης στο σημείο εισόδου και παρακέντησης για 10-15 λεπτά
- Ακινητοποίηση του άκρου σε πιθανά διεγερτικό ασθενή
- Έλεγχος αν είναι σταθερά καθηλωμένος ο καθετήρας με ράμματα

Βιβλιογραφία

Ξένη Βιβλιογραφία

Crumlett, H., & Johnson, A. (2017). *Arterial catheter insertion (assist), care, and removal*. In D. L. Wiegand (Ed.), *AACN procedure manual for high acuity, progressive, and critical care* (7th ed.) Elsevier.

Gawthorne, J., Curtis, K., & McCloughen, A. (2025). The Barriers and Enablers to Implementing Nurse-Initiated Protocols in the Emergency Department: A Focus Group Study. *Journal of clinical nursing*, 34(6), 2375–2385. <https://doi.org/10.1111/jocn.17744>

Open RN OER Textbooks [Internet]. Eau Claire (WI): Chippewa Valley Technical College; 2021-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK590025/>

Saugel, B., Kouz, K., Meidert, A. S., Schulte-Uentrop, L., & Romagnoli, S. (2020). How to measure blood pressure using an arterial catheter: a systematic 5-step approach. *Critical care (London, England)*, 24(1), 172. <https://doi.org/10.1186/s13054-020-02859-w>

Vázquez-Calatayud, M., Pumar-Méndez, M. J., & Oroviogicoechea, C. (2024). A bottom-up framework for nurses' protocol-based care decision-making. *Nursing open*, 11(9), e2232. <https://doi.org/10.1002/nop2.2232>

Williams C, Pasrija D, Pierre L, et al. Arterial Lines. [Updated 2025 Mar 23]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2025 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK499989/>

Williams C, Pasrija D, Pierre L & Keenaghan M, Arterial Lines, StatPearls Publishing, Treasure Island (FL), March 23 2025

Hager HH & Burns B, Artery Cannulation, PubMed, 2025

Yaxley J et al., Intra-arterial catheters: An evidence-based review of device application and considerations, PMC (review article), 2025

Ελληνική Βιβλιογραφία

4η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας – Θράκης. (2012). *Νοσηλευτική φροντίδα αρτηριακής γραμμής*. Θεσσαλονίκη: 4η ΥΠΕ.

Σκαλκίδης Ι, Νάστος Κ & Ζαβιτσάνος Ξ. (2010). Κλινικά πρωτόκολλα και κλινικές οδηγίες. Ζητήματα εφαρμογής τους στην καθημερινή κλινική πράξη. *Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής*, 27(2), 264-273.

Καλαφάτη Μ., Μπελλάλη Θ., Χατζοπούλου Μ., Φύτρου Ε., Κορέλη Α. & Ηλιοπούλου Κ. (2007). Μεθοδολογία ανάπτυξης κλινικών κατευθυντήριων οδηγιών. *ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ*, 46(1), 31–37.

Χαραλαμπίδου Ε & Παπαδημητρίου Λ. (2011). Περιεγχειρητική Αιμοδυναμική Παρακολούθηση σε Καρδιοχειρουργικούς Ασθενείς & Νοσηλευτικές Παρεμβάσεις: Ανασκόπηση. *Ελληνικό Περιοδικό της Νοσηλευτικής Επιστήμης*, 1(2), 64-79.

